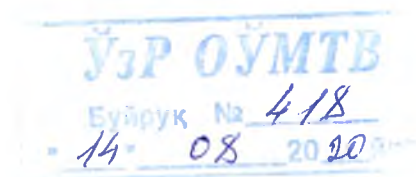

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5A410902 –Тутчилик
магистратура мутахассислигининг малака талаблари

Тошкент

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университети.
- “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» август даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» август даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 410000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	Бет
1. 5A410902 -Тутчилик магистратура мутахассислигининг умумий таснифи	4
1.1 Қўлланиш соҳаси	4
1.2 5A410902 -Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи	5
2. 5A410902 -Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.1 Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2. 5A410902 -Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	7
3. 5A410902 -Тутчилик магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	10
3.2. 5A410902 -Тутчилик магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми	10
Библиографик маълумотлар.....	11

1. 5A410902 -Тутчилик магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

5A410902 -Тутчилик – Ипакчилик магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи кундузги таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Магистратура дастурининг меъёрий муддати 2 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. 5A410902–Тутчилик магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **5A410902–Тутчилик** магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- магистратура мутахассислигининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- магистратура битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган баклавриат битирувчилари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5A410902 – Тутчилик. мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5A410902 – Тутчилик. магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

5A410902 – Тутчилик - ипакчилик маҳсулотлари ҳосилдорлиги ва сифатини ошириш мақсадида ер, сув, энергетика ва моддий-техника ресурсларидан оқилона фойдаланиш ҳамда ишлаб чиқариш жараёнларини оптималлаштириш билан ипакчилик тармоқларида фан технологияларини ишлаб чиқариш;

1.2.2. 5A410902 -Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятининг объектлари:

- ер, сув, энергетика ва моддий техник ресурслар;
- ипак курти селекцияси ва уруғчилиги ;
- ипакчилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш жараёни;
- ниҳол ва кўчатларни етиштиришда технологияси;
- пилла ва тут кучатларини навдорлик хусусияти;
- пиллаларга дастлабки ишлов бериш ва қуруқ пиллаларни сақлаш технологиялари;
- ипакчилик корхоналар ва ташкилотларда бошқарув тизими;
- илмий тадқиқот жараёни;
- ўқув жараёни.

1.2.3. 5A410902 -Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

- илмий-тадқиқот;
- лойиҳа-технологик;
- сервис хизматини кўрсатиш;
- ишлаб чиқариш-технологик;
- ташкилий-бошқарув;
- Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларда илмий-педагогик ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);
- Консалтинг хизмати фаолияти ва шу кабиларни ўз ичига олади.
- *Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият турларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.*

Мутахассислик бўйича тайёрланган магистрлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. 5A410902–Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари:

5A410902–Тутчилик мутахассислиги бўйича Миллий малака рамкасининг 7-малака даражаси ҳамда магистр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ магистратура битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир болиши лозим:

Илмий-тадқиқот фаолияти:

- илмий-тадқиқот муассасаларида ишлаш;

- тут дарахти баргини таркибини ўрганиш бўйича намунавий услублар асосида илмий изланишлар олиб бориш;

- баланд танали ва бута тутзорлар хариталарини тузиш ва улардан фойдаланиш;

- тут дарахтларининг озикланиши, минерал ва органик ўғитлардан самарали фойдаланиш;

- ўғитлар ва ҳосилдорликни оширадиган бошқа воситалардан оқилона фойдаланиш ва тутзорларни муҳофазасини ташкил этиш;

- ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича адабиётлар шарҳини ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш;

- илмий семинарлар, симпозиумлар ва илмий-амалий конференциялар ишида иштирок этиш;

- илмий-ишлаб чиқариш матбуотларига мақолаларни тайёрлаш;

- инновацион кўргазмаларида илмий изланишлар натижаларини намойиш этиш;

- тутчилик соҳасида патентлар олиш бўйича буюртмалар тайёрлаш;

- инновацион ишланмаларни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш **қобилиятларига эга**

бўлиши керак.

Ишлаб чиқариш-технологик фаолияти:

- қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини бошқариш ва бошқа тузилмаларда ишлаш;

- тутзорларда тупроқлар унумдорлигини тиклаш, сақлаш ва оширишни режалаштириш ҳамда жорий қилиш;

- ўғитлардан оқилона фойдаланиш;

- интенсив типдаги махсус тутзорларни хариталар асосида экин майдонларига жойлаштириш ҳамда баргидан фойдаланиш;

- тутзорларга минерал ва органик ўғитларни қўллашни назорат қилиш.

- пиллачиликка ажратилган ер ресурсларини эрозия, шўрланиш, ботқоқланиш, захарланиш, зичлашиш, дегумификация каби жараёнлардан сақлаш;

- тут касалликлари ва зараркунандаларига кимёвий ҳимоя воситаларининг янги турларини жорий қилиш жараёнида амалга ошириладиган диагностик намуналарини олишга қатнашиш;

- муайян тупроқ-иқлим шароитларида тутзорларга ўғит қўллаш технологиясини замонавий хизматини ташкил этиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Лойиҳавий-хариталаш ва ерларни баҳолаш фаолияти:

- илмий тадқиқот институтларида ишлаш;

- лойиҳа-қидирув ишларини олиб бориш ва бошқа ишлар;

- тупроқларнинг ҳаракатчан фосфор, алмашинувчан калий ва гумус билан таъминланганлиги бўйича интенсив тутзорлар схемаларини тузиш;

- ерларни баҳолаш йўриқномалар бўйича балл бонитетини белгилаш;

- тут дарахти ва махсус тутзорларни инновацион технологиялар асосида парваришlashда тупроқлар унумдорлигини оширишнинг агрокимёвий ва агромелиоратив тадбирларини ишлаб чиқиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Сервис хизматини кўрсатиш фаолиятида:

- хизмат кўрсатиш соҳасида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана олиш;

- тегишли соҳа бўйича сервис хизмати кўрсатиш;

- тут уруги сифатини аниқlashда чет эл ва ватанимизда қўлланиладиган усуллари ҳамда асбобларидан фойдаланиш;

- лойиҳа тузишда АКТ ва компьютер техникасидан фойдаланиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Ташкилий-бошқарув фаолияти:

- меҳнат жамоасига раҳбарлик қилиш;

- ишлаб чиқариш фаолиятида бошқариш сифатини назорат қилиш ва тадбиқ этиш;

- ишлаб чиқариш жараёнларини ва заҳираларини режалаштириш ва уларни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш;

- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларда илмий-педагогик ҳамда ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда):

- ўқув фанларини ўқитиш методикасини эгаллаш;

- электрон ўқитиш усуллари эгаллаш;

- олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари агрокимё бўйича назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини ўтказиши;

- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ностандарт ўқув машғулотларини ўтказиш;

- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни тузиши, тайёрлаш ва расмийлаштириши;

- ўқитилаётган фан бўйича ўқув машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш;

- мустақил таълим ва ижодий кидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги турли усуллар, воситалар ва бошқа соҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш;

- узлуксиз таълим тизимининг ДТС, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқишда иштирок этиш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

Консалтинг хизмати фаолиятида:

7

- тутчиликда инновацион ишланмалар бўйича таҳлиллар тузиши;

- тутчилик соҳасида илғор тажрибалар ва фан ютуқлари тўғрисида маълумотлар излаши ва уларни умумлаштириши ҳамда оммалаштириши;

- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши

борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш.

2. 5A410902 – Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асоси, иктисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, илмий тадқиқот ва педагогика методологиясини билиши ва касбий фаолияти ундан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиши;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- ўз фаолиятида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана олиши, ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;
- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;
- ахборот технологияларидан фойдалана олиши, ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши.

2.2. Касбий компетенциялар:

- илмий, амалий тадқиқотлар олиб бориш, тажриба натижаларини қайта ишлаш ва улар асосида илмий асосланган хулосалар чиқариш, илмий мақолалар тайёрлаш ва таҳрир қилиш, илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш, илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш кўникмаларига эга бўлиш;
- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланишни билиш;
- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашишни билиш;
- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш кўникмаларига эга бўлиши;
- давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши;
- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш кўникмаларига эга бўлиши;
- илмий-тадқиқот муассасаларида ишлаш;
- муайян майдон тупроқларини агрокимёвий хоссаларини ўрганиш бўйича намунавий услублар асосида илмий изланишлар олиб боришни билиш;
- тутчилик соҳасида патентлар олиш бўйича буюртмалар тайёрлашни билиш;
- қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини бошқариш ва бошқа тузилмаларда ишлаш;
- тутчиликда минерал ва органик ўғитларни қўллашни назорат қилиш.
- қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришувчиларининг буюртмаларини умумлаштириш йўли орқали минерал ўғитларга бўлган талабнинг ҳар йилги прогнозларини шакллантиришда иштирок этиш, минерал ўғитларни тақсимланишининг ҳар йилги балансларини ишлаб чиқиш;
- тутчилик соҳасида инновацион технологиялар асосида ишларини олиб бориш ва бошқа ишларни билиш;

- ишлаб чиқариш фаолиятида бошқариш сифатини назорат қилиш ва тадбиқ этиш бўйича кўникмага эга бўлиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларини ва захираларини режалаштириш ва уларни ишлаб чиқаришга тадбиқ этишни билиш;
- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этишни билиш;

2.3. Касбий квалификациялар:

Бош агроном, наслчилик станцияси бош селекционери, тутчилик мудир, қишлоқ хўжалик мудир, пиллахона мудир, қишлоқ хўжалиги бўйича бўлим бошлиғи, қишлоқ хўжалик соҳаси бўйича педагог, тутчилик биригадири, пиллачилик ва тутчилик маҳсулотлари сифатини назорат қилиш квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5A410902 –Тутчилик магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар **Умумметодологик фанлар блоки:**

миллий гоё Ўзбекистонни ривожланиш стратегияси бўйича билимлар берилиши; илмий ижод ва тадқиқот методологиясининг асослари, билишнинг умумий усуллари, эмпирик ва назарий тадқиқот усуллари, илмий қонунлар ва қоидалар мантиғи, асослаш ва таҳлил қилиш, ахборот тизимлари ва билимларни тақдим қилиш усуллари туғрисидаги тасаввурлар шакллантириши;

педагогик технологиялар, педагогик маҳорат, нутқ маданияти асослари, таълимнинг тамойиллари ва замонавий усуллари юзасидан асосий билимларни таъминлаши;

мутахассисликка доир бошқа долзарб илмий, илмий-методологик, илмий-техник ахборот ва билимларни, кўникма ва ўқувларини шакллантириши;

амалий хорижий тилни, мутахассисликка йўналтирилган ахборот технологиялари ва тизимларини ўзлаштиришни таъминлаши.

Мутахассислик фанлари блоки:

- муайян мутахассислик бўйича назарий ва амалий билимларни, ўқув ва кўникмаларни шакллантириши;

- мутахассислик бўйича билимлар базасини яратиш, жамлаш ва улардан фойдаланиш кўникмаларини ривожлантириши;

- магистратура мутахассислиги бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш, касб фаолиятининг кўзланган натижаларига эришишда жараёнларни моделлаштириш ва тизимли ёндашиш борасидаги илмий билимлар, амалий ўқув ва кўникмаларни таъминлаши керак.

Танлов фанлари блоки:

Мутахассислик фанларини ўқитиш услуби билими билан таъминлаш; Магистрантларни истеъмолчилар ва бошқаларнинг талабларидан келиб чиққан ҳолда, мутахассислик фанларнинг замонавий техника ва технологиялар бўйича эришган ютуқлари бўйича қўшимча маълумотлар билан таъминлаш.

Илмий фаолият блоки: илмий тадқиқотлар методологияси ўзлаштирилишини талабалар томонидан ихтисослашган илмий ва таълим муассасаларида қишлоқ хўжалик соҳасида илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Илмий-тадқиқот ишларига бўлган талаблар:

мустақил тадқиқотчилик фаолиятининг амалий кўникмаларини ҳосил қилиши;

ахборот технологияларининг замонавий воситаларидан фойдаланиб илмий-тадқиқотлар ўтказиш, тадқиқотлар натижаларини таҳлил қилиш ва ақс эттириш, илмий мақолалар тайёрлашга доир билимлар ва кўникмаларни шакллантириши;

талабаларга соҳа фан, техника ва технологиянинг энг янги ютуқларига асосланган ахборот базаларини қўллай билиш, улардан магистрлик диссертациясини бажаришда фойдаланиш кўникмасини сингдириши лозим.

Илмий-педагогик ишлар:

замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, ўқув-тарбия ишларининг интерактив усулларидан фойдаланган ҳолда педагогик фаолият маҳорати ва кўникмаларини шакллантириши;

ўқув жараёнини илмий-услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил этиш ўқуви ва кўникмаларини ҳосил қилиши лозим.

Стажировка:

Соҳа бўйича илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш, назарий ва амалий билимларни чуқурлаштириш;

фан, аграр соҳа ҳамда бошқа тармоқлардаги замонавий техника ва технологиялар билан таништириш;

соҳага тегишли амалий, касбий ва илмий-тадқиқот компетенцияларни шакллантириш;

касбга самарали мослашув имкониятларини таъминлаши лозим.

Стажировка илмий тадқиқот ишлари тақозо этганида индивидуал илмий изланиш ва тажриба-синовларни ўтказиш мақсадида ташкил этилади.

Бунда стажировкага юборилган магистратура талабаси ўқув жараёни жадвалини индивидуал график асосида бажарилиши кўзда тутилади.

3.2. 5A410902 – Тутчилик магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкласининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машгулотларининг энг

юқори ҳажми ҳафтасига - 30 соат килиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралик ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўқув даври учун ҳафталик ўқув юкларидан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Ўқишнинг норматив муддати 2 йил бўлганда ўқув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув давлари	Кундузги таълим шакли учун*
Назарий таълим ва илмий фаолият	54%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-
Аттестациялар	9%
Таътилар	18%
Илмий амалиёт (стажировка)	19%

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

Тутчилик, касб фаолияти, магистратура, лойиҳа-технологик, педагогик, илмий-педагогик иш, малака амалиёти, магистрлик диссертацияси, баҳолаш, давлат аттестацияси, мустақил таълим, ўқув фанлари блоки, мундарижа, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, кадрларга талаб, лойиҳалаш, илмий-тадқиқот жараёнлари.

5A410902 -Тутчилик магистратура мутахассислиги бўйича

таълим дастури ўқув режасининг тузилиши

1	Ўқув фанлари , блоклар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юклама хажми, соатларда
1.00	Умумметодологик фанлар	450
1.01	Ўзбекистоннинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш стратегияси	60
1.02	Илмий-тадқиқот методологияси	60
1.03	Педагогик технологиялар ва педагогик маҳорат	60
1.04	Амалий хорижий тил	120
1.05	Замонавий ахборот коммуникация технологиялари	60
1.06	<i>Танлов фанлари</i>	<i>90</i>
2.00	Мутахассислик фанлари	830
2.01	Тутчиликда илмий-тадқиқот ишлари	214
2.02	Тутчиликда инновацион технологиялар	142
2.03	Тут дарахти селекцияси ва биотехнологияси	210
2.04	<i>Тутни кўпайтириш ва цитогенетикаси</i>	134
2.05	<i>Тут дарахти касалликлари, зараркунандалари ва уларга қарши курашишни замонавий усуллари</i>	130
3.00	Танлов фанлари	232
3.01	Махсус фанларни ўқитиш методикаси	94
3.02	Танлов фанлари	138
	Жами:	1512

4.00	Илмий фаолият	2700
4.01	Илмий-тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш	1890
4.02	Илмий-педагогик иш	378
4.03	Илмий амалиёт (стажировка)	432
	Ҳаммаси:	4212

**Ўқув ишлар бўйича
проректор, профессор**

С.Я.Исламов

1.03	АХТМ1204	Амалий хорижий тил	120		60		60			60	2	2			2	2			4	
2.00		Мутахассислик фанлари	930	52	390	192	152	46		2 кн	540	8	6	6	6	10	7	7	7	31
2.01	ТУТИТУМ 1405	Тутчиликда илмий тадқиқот услублари	150		60	30	30			кн	90	4				5				5
2.02	ТУТДСБМ 1405	Тут дарахти селекцияси ва биотехнологияси	150		60	30	30				90	4				5				5
2.03	ТУТИТМ 1407	Тутчиликда инновацион технологиялар	210		90	44	46			кн	120		6				7			7
2.04	ТУТКЦГМ 2407	Тутни кўпайтириш ва цитогенетикаси	210		90	44	46				120			6				7		7
2.05	ТКЗУҚКМ 2407	Тут касалликлари, зараркундалари ва уларга қарши курашишни замонавий усуллари	210		90	44		46			120				6				7	7
2.06	ТФЕ1321	Танлов фанлари	630	35	270	120	150				360		6	6	6		7	7	7	21
		Жами:	1800	100	780	340	394	46		2 кн	1020	12	14	14	12	14	16	16	14	60
3.00		Илмий фаолият	1800		780						1020	14	12	12	14	16	14	14	16	60
3.01	МД3026	Илмий-тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш	780		360						420	4	8	8	4	5	8	8	5	26
3.02	МД3006	Илмий семинар	180		60						120		2	2			3	3		6
3.03	МД3012	Илмий-педагогик иш	360		120						240	2	2	2	2	3	3	3	3	12
3.04	МД3016	Илмий амалиёт (стажировка)	480		240						240	8			8	8			8	16
		Жами:	3600		1560						2040	26	26	26	26	30	30	30	30	120
4.00		Аттестациялар	540		300						240									
		ҲАММАСИ	4140		1860						2280	26	26	26	26	30	30	30	30	120

Умумметадологик фанлари блоки умумий ҳажми “Амалий хорижий тил”, “Илмий тадқиқот методологияси” ва бошқа фанлари соатлари ҳисобига қисқарди. “Ахборот тизимлари” фани “Замонавий ахборот коммуникация технологиялари” деб ўзгартирилди.

Мутахассислик фанлари блоки ҳажми соати кўпайди ва илмий фаолият блокада малакавий амалиёт илмий амалиёт (стажировка) номига ўзгартирилди.

Ўқув ишлар бўйича
проректор, прфессор

С.Я.Исламов.

Ишлаб чиқувчилар ва келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор **Б.А.Сулаймонов**

2020 йил « 20 » июль

М.Ў.

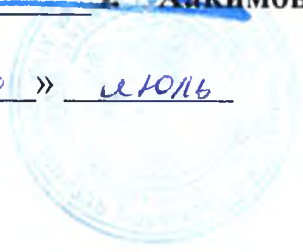
КЕЛИШИЛГАН:

Олий таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва илғор
технологияларни тадбиқ этиш марказ

Директори **З. Хакимов**

2020 йил « 20 » июль

М.Ў.

Қишлоқ хўжалиғи вазирлиғи
ўқув юртлари ва малака ошириш
бўлими

Бошлиғи **Ш.Жоникулов**

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

Ипакчилик илмий тадқиқот
институтини

Директори **Ш.А.Абдулазизов**

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

“Ўзбекипаксаиоат” уюшмаси
кадрлар, ўқув юртлари ва илмий
муассасалар билан ишлаш

бошқармаси

Бошлиғи

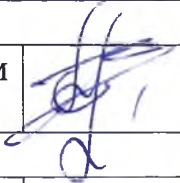

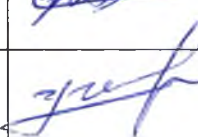

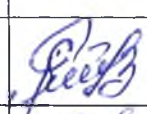
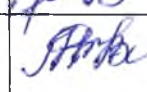
И.Султонова

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

5A410902 -Тутчилик магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчи ишчи гуруҳ таркиби

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси, унвони ва иш жойи	Имзо
Раис:			
1	А.Х.Юсупов	ТошДАУ, Магистратура бўлим бошлиғи; профессор	
Аъзолари:			
2	У.Т.Данияров	ТошДАУ, Ипакчилик ва тутчилик факультети ЎУК ишчи гуруҳ раиси ўринбосари, профессор	
3	Ч.И.Беккамов	ТошДАУ, Ипакчилик ва тутчилик кафедраси мудир; доцент, қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди	
4	Ш.Р.Умаров	ТошДАУ, Ипакчилик ва тутчилик кафедраси профессори, қ.х.ф.доктори	
5	Н.О. Ражабов	ТошДАУ, Ипакчилик ва тутчилик кафедраси доценти қ.х.ф.б.ф.доктори (Phd)	
6	В.К. Рахмонбердиев	ТошДАУ, Ипакчилик ва тутчилик кафедраси доценти, қ.х.ф.номзоди	
7	Ё.Я.Мирзаева	ТошДАУ, Ипакчилик ва тутчилик кафедраси катта ўқитувчиси	

Ўқув ишлари бўйича проректор,
профессор

С.Я. Исламов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
бакалаврият таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига
киритиладиган кадр истеъмолчиларининг таълим йўналиши магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий
фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

№	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши (магистратура мутахассисликлари)		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1	5410900	Ипакчилик ва Тутчилик	<p align="center">Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ипакчилик тармоқларида касбий билимларни амалда қўллаш; - индивидуал ва гуруҳларда ишлашда қарорларни қабул қилиш; - фан ва техниканинг замонавий ривожаланиши шароитларида янги билимларни тезкор англаш; - тут ипак қуртини уруғини тайёрлашни технологик харитасининг агротехник режасини тузиш; - тут ипак қуртини боқиш ва пилла етиштириш учун талаб этиладиган ишчи кучи, механизмлар, асбоб-ускуналар, жихозлар, озикланиш майдони ва тут барги сарфининг миқдорини ҳисоблай олиши; - тут ниҳоли ва кўчатларини экиш ҳамда жойлаштириш учун ер майдонини таксимлашни билиши; - тут кўчатзорларида алмашлаб экиш схемасини ишлаб чиқиш; - тут ипак қуртини ҳосилдорлиги юқори бўлган зот ва дурагайларни аниқлаш ва сермахсул курт дурагайларини боқиш;

		<ul style="list-style-type: none">- тутни кўпайтириш технологиясини қўллай олишни, пайвандлаш орқали кўпайтиришни, интенсив тутзорларни ташкил қилиш ва ўстиришни билиши;- куртак ва бошқа тур пайвандтагларни тайёрлаш, сақлаш ва фойдаланишни билиши;- тут кўчатлари экилгандан кейин тўлиқ тутиб олиши таъминланадиган илдиз тизимини сақлашни ва ўстиришнинг илғор усулларини қўллаш;- тут ниҳоллари ва кўчатлари ўстирилаётган жойларда ёруғлик, ҳарорат, сув ва озукка моддаларини оптималлаштириш;- полиэтиленли ва вақтинча химояланган ерларда тут қаламчасидан кўчат етиштиришни ўрганиш;- ҳосил бермайдиган катта ёшли тут дарахтлари ва ҳосил берадиган якка қатор тутлар тутзорларда тупрокқа ишлов бериш, суғориш, ўғитларни бериш, парваришлаш ва бошқа агротехник чора-тадбирларни бажара олиши;- уруғ олиш учун она тутзорлар майдонларида опрабация ўтказиш, инвентаризация қилиш, мева ва уруғларни етиштиришни ҳамда тайёрлашни билиш;- тут ниҳоли ва кўчатларини етиштиришда инсон томонидан бевосита механизациялашган техника воситалари ёрдамида бажариладиган ишларни сифатини назорат қилиш;- илмий изланишлар ва уларни натижаларини ишлаб чиқишга мустақил тадбиқ қила олиш;- ипакчиликда ва тутчиликда агротехнологияларини такомиллаштириш бўйича инновацион ишланмалар, технологиялар, лойиҳаларни амалга ошириш ва маълумотларни излаб топиш;- меҳнат жамоасини бошқаришда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва замонавий бошқарув усулларини қўллай билиши;
--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - ипакчилик ва тучилик агротехнологиялари бўйича инновацион илмий гоёларни тезда ўзлаштириш, танқидий баҳо бериш, уни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш йўлларини аниқлаш; - атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, меҳнат фаолияти хавфсизлигини таъминлаш, жароҳатланиш ва касбий касалликлар олдини олиш бўйича чора-тадбирларни амалга оширишни билиши; - иш сифати учун маъсулиятни ҳис қилиш, ўз билимлари ва маҳоратларидан сифатни бошқариш бўйича фойдалана олиши; - инновацион ва интеллектуал гоёлардан фойдаланишга тайёр бўлиш;
2	5A410901 -	Ипакчилик	<p>Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар ўзлаштириши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистрлар ҳам юқори даражада билиши керак.</p> <p>Бундан ташқари магистрлар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тут ипак курти уруғи, курти, ғумбаги, капалаги, пилласи, билан турли хил усуллардаги тажрибаларни ўтказиш; - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиш, диссертациялар билан танишиш, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот мавзуларига хулосалар бера олиши; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий нашрларни тайёрлаш; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - махсус фанлар ўқитиш методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштириш; - ипакчилик фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориш, танишув, ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётларига раҳбарлик қилиш; - ўқув-услугий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўлланмалар, ўқув адабиётлари, қўлланмалар, тарқатма

			<p>материаллар, фаннинг ўқув ва ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини ўзлаштириш рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув-услубий ҳужжатларни тайёрлаш;</p> <ul style="list-style-type: none"> - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланиш; - мутахассилик фаолиятини кучайтириш ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.
3	5A410902 -	Тутчилик	<p>Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар ўзлаштириши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистрлар ҳам юқори даражада билиши керак.</p> <p>Бундан ташқари магистрлар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тут ниҳоли ва кўчатларига ҳамда озуқа тутзорларига ишлов бериш технологиясини, парваришлашни, ҳосилни йиғиш, ҳосилдорликни ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш билан боғлиқ масалаларни юқори малакага таянган ҳолда ҳал қилиш; - тут уруғи, ниҳоли, тут кўчатлари ва дарахтлари билан турли хил усуллардаги тажрибаларни ўтказиш; - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиш, диссертациялар билан танишиш, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот мавзуларига хулосалар бера олиши; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий нашрларни тайёрлаш; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - махсус фанлар ўқитиш методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштириш;

			<ul style="list-style-type: none"> - тутчилик фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориш, танишув, ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётларига раҳбарлик қилиш; - ўқув-услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўлланмалар, ўқув адабиётлари, қўлланмалар, тарқатма материаллар, фаннинг ўқув ва ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини ўзлаштириш рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув-услубий ҳужжатларни тайёрлаш; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланиш; - мутахассилик фаолиятини кучайтириш ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.
--	--	--	---

**“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар,
ўқув юртлари ва илмий муассасалар
билан ишлаш бошқармаси бошлиғи**

**Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув
юртлари ва малака ошириш бўлим
бошлиғи**

**Ипакчилик илмий тадқиқот
институтини директори**

**Қишлоқ хўжалиги вазирлиги
Пиллачиликни ривожлантириш
Бошқармаси бошлиғи**

И.Султонова

Ш.Жоникулов

Ш.А.Абдулазизов

Қ.Қ.Явқоштиев

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани

“30” июль 2020 йил

Қатнашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдуразақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаши раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни химоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саймазаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошқачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзақов, Самарканд ветеринария медецинаси институти ректори-Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўқув-услубий бошқармаси бошлиғи-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокамаси.

Сўзга чикди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхоналарнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидаги илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан тақриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қароридан белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида қуйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалик маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупрокшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали богдорчилик

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ,
ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти,
бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари
бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани

“30” сентябрь 2020 йил

Биз қуйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси - М.Тулаходжаева, Богдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Богдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори - Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режаларининг мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	<i>Агрономия (анорчилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (дончилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (пахтачилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (мойли экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (шоличилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (ем-хашак экинлари)</i>
	5410200	<i>Агрономия (соя экинни агротехникаси)</i>
	5410200	<i>Агрономия (техник экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)</i>
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва поллизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўқув юртлари бошқармаси бошлиғи

A. Абдуалимов
VA O'QUV
YURLARI
BOSHQARMASI
A. Холиков

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи

DEVONXON
A. Муродов

Вазирлар Маҳкамаси ҳуқуқидаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари

B. Муродов

Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси

A. Хаитов

Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари

M. Рузметов

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

M. Бакиров

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси

B. Кўчқоров

Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси

N. Z. Фахрутдинов

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи

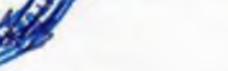
Sh. Абдулазизов

“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари

R. Курбонов

Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори

N. Э. Нажимов

“Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари Р.Очилов

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузурдаги
Уруғчиликни ривожлантириш маркази
директори Ш.Намазов

“Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш
корхонаси директори Б.Холмухаммедов

Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-
тадқиқот институти директори А.Учаров

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти директори А.Хамзаев

Академик М.Мирзаев номидаги
“Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик
илмий тадқиқот институти” бош директори Ю.Саимназаров

Ўсимликшунослик илмий тадқиқот
институти директори А.Аманов

“Сабзавот-полиэ экинлари ва
картошқачилик” илмий тадқиқот институти
директори Р.Низомов

Тошкент давлат аграр университети ўқув
ишлари бўйича проректори С.Исламов

Тошкент давлат аграр университети 5410900 – Ипакчилик бакалавриат таълим йўналиши негизидаги 5А 410901- Ипакчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар бўйича такомиллаштирилган малака талабларига
ТАҚРИЗ

Республикада ижтимоий - иқтисодий ислохатлар жадал равишда амалга ошаётган ҳозирги даврда қишлоқ хўжалик тармоқларини рақобатбардош кадрлар билан таъминлаш ва уларни замонавий инновацион технологияларни биладиган ҳамда амалда қўллаш оладиган юқори савияли, малакали мутахассислар зарурдир. Хусусан, жорий йилнинг 29-март санасида “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси ташкил этиш бўйича ПҚ-2856 – сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31-июлдаги “Пиллачилик тармоғида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17-январдаги “Пиллачилик тармоғида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйимча қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарорларида ҳам ушбу-устувор вазифалар белгилаб берилган.

Бунда, 5А410902 – *Тутчилик* мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандартларида мутахассислик фанларининг бошқа умумқасбий фанлари билан узвий боғланиб, келажакда тутчилик соҳасини янада ривожлантиришда тут дарахти систематикаси, туркумланиши, тут авлодларини асосий турлари, тут дарахти селекцияси ва унинг шзгарувчанлиги, янги маҳсулдор тут навлари ва дурагайларини яратиш, тутни кўпайтириш усуллари, тут ниҳолчалари ва наводор кўчатларини етиштиришни инновацион технологиялари, тут баргидан мавсумий фойдаланишни жорий қилиш ҳамда ипак қуртини озика базасини мустаҳкамлаш ҳамда зарур бўлган муҳим вазифаларни бажаришда асос бўлади. Натижада, ушбу таълим мутахассислари мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги соҳалари билан чамбарчас боғланган ҳолда тутчилик салоҳиятини ошириб борадилар. Мазкур вазифаларни амалга оширишда таълим стандартлари талаблари бунга дастури амал бўлади ва мос келади.

Демак, 5А410902 – *Тутчилик* мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандарти ўз ичига қамраб олган комплекс фанлар бугунги тутчиликни ривожлантиришда серҳосил тут навлари ва дурагайларини яратиш ва ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш ҳамда республикамизни ҳудудлар кесимда туманлаштириш талабларининг масалаларига мос ҳолда тузилган.

Айниқса, Ипакчилик бакалавриат таълим йўналишининг таълим стандарти 2017-2021 йиллар бўйича Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришни бешта устувор йўналишларида кўрсатиб ўтилган

вазифаларга мос бўлиб, умумий талабларида тутчилик асослари, тутни кўпайтириш усуллари, парваришлашнинг инновацион агротехникаси, навдор кўчатлар миқдори ва озуқа берувчи махсус тутзорларни кенгайтириш ҳамда тўйимли озуқабоп тут баргини таннархини камайтириш орқали етиштириладиган навли пилла хом-ашёсидан тайёрланадиган ипак маҳсулотлари сифатини ошириш, илмий-тадқиқот тажрибаларини ўтказиш, қишлоқ хўжалиги касб-хунар техникумлари ва олий таълим муассасаларида педагогик ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий фаолиятни ташкил қилиш каби муҳим вазифалар белгиланган. Шунингдек, магистрларнинг билимини назорат қилиш учун уларга аттестация муддатларини белгиланиши ниҳоятда асослидир.

Ушбу жараёнлар ТошДАУ томонидан тайёрланган 5A410902-Тутчилик магистратура мутахассислигининг малака талабларида ўз аксини топган. жумладан, магистрларнинг касбий фаолият соҳалари, объектлари ва турлар аниқланиб, касбий фаолиятнинг вазифалари режали белгиланган. Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар такомиллаштирилган, бўлиб, бу ҳолат бугунги кунда магистрларга қўйиладиган талабларга тўлиқ мос келади.

Ундан ташқари, таълим стандартида магистрларнинг касбий компетенцияларига, хусусан илмий ва илмий-тадқиқот фаолияти, тутчилик соҳасида амалга оширилган технологик жараёнлар, ташкилий-бошқарув фаолият, шартнома асосида белгиланган мавсумий бажариладиган иш турларига қўйиладиган талаблар тўлиқ ёритилиб, таълим стандартида баён қилинганлиги умумкасбий ва мутахассислик фанларни муҳимлиги магистрларнинг олий маълумотли етук малакали кадр бўлиб етишишига имкон беради.

Умумун олганда, 5A410902 – Тутчилик магистратура мутахассислигининг малака талаблари бугунги кунда кредит модул тизими асосида ўқитиш талаблари ва мақсадларига тўлиқ жавоб беришини таъкидлаш мумкин.

Юқорида қайд этилганларга кўра ушбу ижобий кўрсаткичларни эътиборга олган ҳолда, мазкур такомиллаштирилган малака талаби 5A410902 – Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳозирги замон кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг талабларига жавоб беради деб ҳисоблаймиз ҳамда мувофиқлаштирувчи кенгашда кўриш учун тавсия қиламиз.

**Ипакчилик илмий тадқиқот
институтининг директори**

Ш.А.Абдулазизов

Тошкент давлат аграр университети 5410900 – Ипакчилик бакалавриат таълим йуналиши негизидаги 5А410902 – *Тутчилик* мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар бўйича такомиллаштирилган
малака талабларига

ТАҚРИЗ

Республикада ижтимоий - иктисодий ислохатлар жадал равишда амалга ошаётган ҳозирги даврда қишлоқ хўжалик тармоқларини рақобатбардош кадрлар билан таъминлаш ва уларни замонавий инновацион технологияларни биладиган ҳамда амалда қўллай оладиган юқори савияли, малакали мутахассислар зарурдир. Хусусан, жорий йилнинг 29-март санасида “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси ташкил этиш бўйича ПҚ-2856 – сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31-июлдаги “Пиллачилик тармоғида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидадаги” қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17-январдаги “Пиллачилик тармоғида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйимча қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарорларида ҳам ушбу-устувор вазифалар белгилаб берилган.

Бунда, 5А410902 – Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандартларида мутахассислик фанларининг бошқа умумкасбий фанлари билан узвий боғланиб, келажакда тутчилик соҳасини янада ривожлантиришда тут дарахти систематикаси, туркумланиши, тут авлодларини асосий турлари, тут дарахти селекцияси ва унинг шзгарувчанлиги, янги маҳсулдор тут навлари ва дурагайларини яратиш, тутни кўпайтириш усуллари, тут ниҳолчалари ва навдор кўчатларини етиштиришни инновацион технологиялари, тут баргидан мавсумий фойдаланишни жорий қилиш ҳамда ипак қуртини озиқа базасини мустаҳкамлаш ҳамда зарур бўлган муҳим вазифаларни бажаришда асос бўлади. Натижада, ушбу таълим мутахассислари мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги соҳалари билан чамбарчас боғланган ҳолда тутчилик салоҳиятини ошириб бордилар. Мазкур вазифаларни амалга оширишда таълим стандартлари талаблари бунга дастури амал бўлади ва мос келади.

Демак, 5А410902 – Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандарти ўз ичига қамраб олган комплекс фанлар бугунги тутчиликни ривожлантиришда серҳосил тут навлари ва дурагайларини яратиш ва ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш ҳамда республикамизни ҳудудлар кесимда туманлаштириш талабларининг масалаларига мос ҳолда тузилган.

Айниқса, Ипакчилик бакалавриат таълим йуналишининг таълим стандарти 2017-2021 йиллар бўйича Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришни бешта устувор йўналишларида кўрсатиб ўтилган

вазифаларга мос бўлиб, умумий талабларида тутчилик асослари, тутни кўпайтириш усуллари, парваришланинг инновацион агротехникаси, навдор кўчатлар миқдори ва озуқа берувчи махсус тутзорларни кенгайтириш ҳамда тўйимли озуқабоп тут баргини таннархини камайтириш орқали етиштириладиган навли пилла хом-ашёсидан тайёрланадиган ипак маҳсулотлари сифатини ошириш, илмий-тадқиқот тажрибаларини ўтказиш, қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар техникумлари ва олий таълим муассасаларида педагогик ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий фаолиятни ташкил қилиш каби муҳим вазифалар белгиланган. Шунингдек, магистрларнинг билимини назорат қилиш учун уларга аттестация муддатларини белгиланиши ниҳоятда асослидир.

Ушбу жараёнлар ТошДАУ томонидан тайёрланган 5A410902-Тутчилик магистратура мутахассислигининг малака талабларида ўз аксини топган. жумладан, магистрларнинг касбий фаолият соҳалари, объектлари ва турлар аниқланиб, касбий фаолиятнинг вазифалари режали белгиланган. Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар такомиллаштирилган, бўлиб, бу ҳолат бугунги кунда магистрларга қўйиладиган талабларга тўлиқ мос келади.

Ундан ташқари, таълим стандартида магистрларнинг касбий компетенцияларига, хусусан илмий ва илмий-тадқиқот фаолияти, тутчилик соҳасида амалга оширилган технологик жараёнлар, ташкилий-бошқарув фаолият, шартнома асосида белгиланган мавсумий бажариладиган иш турларига қўйиладиган талаблар тўлиқ ёритилиб, таълим стандартида баён қилинганлиги умумкасбий ва мутахассислик фанларни муҳимлиги магистрларнинг олий маълумотли етук малакали кадр бўлиб етишишига имкон беради.

Умумун олганда, 5A410902 – Тутчилик магистратура мутахассислигининг малака талаблари бугунги кунда кредит модул тизими асосида ўқитиш талаблари ва мақсадларига тўлиқ жавоб беришини таъкидлаш мумкин.

Юқорида қайд этилганларга кўра ушбу ижобий кўрсаткичларни эътиборга олган ҳолда, мазкур такомиллаштирилган малака талаби 5A410902 – Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳозирги замон кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг талабларига жавоб беради деб ҳисоблаймиз ҳамда мувофиқлаштирувчи кенгашда кўриш учун тавсия қиламиз.

Ўзбекистон Республикаси
Қишлоқ хўжалиги вазирлиги
Пиллачилик ва тутчиликни
ривожлантириш бошқармаси бошлиғи

Қ.Қ.Явқоштиев

Тошкент давлат аграр университети 5410900 – Ипакчилик бакалавриат таълим йўналиши негизидаги 5А 410901- Ипакчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар бўйича такомиллаштирилган малака талабларига

ТАҚРИЗ

Республикада ижтимоий - иктисодий ислохатлар жадал равишда амалга ошаётган ҳозирги даврда қишлоқ хўжалик тармоқларини рақобатбардош кадрлар билан таъминлаш ва уларни замонавий инновацион технологияларни биладиган ҳамда амалда қўллай оладиган юқори савияли, малакали мутахассислар зарурдир. Хусусан, жорий йилнинг 29-март санасида “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси ташкил этиш бўйича ПҚ-2856 – сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31-июлдаги “Пиллачилик тармоғида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидадаги” қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17-январдаги “Пиллачилик тармоғида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйимча қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарорларида ҳам ушбу-устувор вазифалар белгилаб берилган.

Бунда, 5А410902 – Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандартларида мутахассислик фанларининг бошқа умумкасбий фанлари билан узвий боғланиб, келажакда тутчилик соҳасини янада ривожлантиришда тут дарахти систематикаси, туркумланиши, тут авлодларини асосий турлари, тут дарахти селекцияси ва унинг шзгарувчанлиги, янги маҳсулдор тут навлари ва дурагайлари яратиш, тутни қўпайтириш усуллари, тут ниҳолчалари ва наводор кўчатларини етиштиришни инновацион технологиялари, тут баргидан мавсумий фойдаланишни жорий қилиш ҳамда ипак қуртини озиқа базасини мустаҳкамлаш ҳамда зарур бўлган муҳим вазифаларни бажаришда асос бўлади. Натижада, ушбу таълим мутахассислари мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги соҳалари билан чамбарчас боғланган ҳолда тутчилик салоҳиятини ошириб борадилар. Мазкур вазифаларни амалга оширишда таълим стандартлари талаблари бунга дастури амал бўлади ва мос келади.

Демак, 5А410902 – Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандарти ўз ичига қамраб олган комплекс фанлар бугунги тутчиликни ривожлантиришда серҳосил тут навлари ва дурагайлари яратиш ва ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш ҳамда республикаимизни худудлар кесимда туманлаштириш талабларининг масалаларига мос ҳолда тузилган.

Айниқса, Ипакчилик бакалавриат таълим йўналишининг таълим стандарти 2017-2021 йиллар бўйича Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришни бешта устувор йўналишларида кўрсатиб ўтилган вазифаларга мос бўлиб, умумий талабларида тутчилик асослари, тутни

кўпайтириш усуллари, парваришлашнинг инновацион агротехникаси, навдор кўчатлар миқдори ва озуқа берувчи махсус тутзорларни кенгайтириш ҳамда тўйимли озуқабоп тут баргини таннархини камайтириш орқали етиштириладиган навли пилла хом-ашёсидан тайёрланадиган ипак маҳсулотлари сифатини ошириш, илмий-тадқиқот тажрибаларини ўтказиш, қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар техникумлари ва олий таълим муассасаларида педагогик ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий фаолиятни ташкил қилиш каби муҳим вазифалар белгиланган. Шунингдек, магистрларнинг билимини назорат қилиш учун уларга аттестация муддатларини белгиланиши ниҳоятда асослидир.

Ушбу жараёнлар ТошДАУ томонидан тайёрланган 5А410902-Тутчилик магистратура мутахассислигининг малака талабларида ўз аксини топган. жумладан, магистрларнинг касбий фаолият соҳалари, объектлари ва турлар аниқланиб, касбий фаолиятнинг вазифалари режали белгиланган. Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар такомиллаштирилган, бўлиб, бу ҳолат бугунги кунда магистрларга қўйиладиган талабларга тўлиқ мос келади.

Ундан ташқари, таълим стандартида магистрларнинг касбий компетенцияларига, хусусан илмий ва илмий-тадқиқот фаолияти, тутчилик соҳасида амалга оширилган технологик жараёнлар, ташкилий-бошқарув фаолият, шартнома асосида белгиланган мавсумий бажариладиган иш турларига қўйиладиган талаблар тўлиқ ёритилиб, таълим стандартида баён қилинганлиги умумкасбий ва мутахассислик фанларни муҳимлиги магистрларнинг олий маълумотли етук малакали кадр бўлиб етишишига имкон беради.

Умумун олганда, 5А410902 – Тутчилик магистратура мутахассислигининг малака талаблари бугунги кунда кредит модул тизими асосида ўқитиш талаблари ва мақсадларига тўлиқ жавоб беришини таъкидлаш мумкин.

Юқорида қайд этилганларга кўра ушбу ижобий кўрсаткичларни эътиборга олган ҳолда, мазкур такомиллаштирилган малака талаби 5А410902 – Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳозирги замон кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг талабларига жавоб беради деб ҳисоблаймиз ҳамда мувофиқлаштирувчи кенгашда кўриш учун тавсия қиламиз.

Тошкет давлат аграр университети
Мевачилик ва узумчилик
кафедра мудири, к.х.ф.д., профессор

И.Т.Нормуродов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, балиқчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалигида менежмент” ўқув-услугий бирлашмаси йиғилишининг 4-сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август 2020 йил

Қибрай тумани

Қатнашдилар: Бирлашма раиси—Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услугий бошқарма (бўлим) бошлиқлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услугий бирлашма котиби: Ўқув-услугий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услугий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрация-сининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимида ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услугий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, **25 та**

бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси институту ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хакимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июлда қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов-Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чиқилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илғор тажрибасилари чуқур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медецинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида қуйидаги бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
Бакалаврият таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озик-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибдаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйругида белгиланган вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетидида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

**5A410902 – Тутчилик магистратура мутахассислиги малака талабларини ишлаб чиқишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ**

5A410902 – Тутчилик магистратура мутахассислиги малака талабларни ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий–ҳуқуқий ҳужжатларига асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 30-декабрдаги мамлакатимизнинг етакчи илм-фан номоёндалари билан учрашуви;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 14-январдаги “2016 йил ижтимоий-иқтисодий ривожланиш яқунларини таҳлил қилиш ҳамда республика ҳукуматинг 2017 йил учун иқтисодий-ижтимоий дастури энг муҳим йўналишлари ва устувор вазифаларини белгилаш”га бағишланган кенгайтирилган мажлиси;

“2017–2021 йилларда Ўзбекистонни ривожлантириш ҳаракатлар стратегиясининг бешта устувор йўналиши”;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20-апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” ги 2011 йил 16-августдаги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақидаги лойиҳа;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2017 йил 30 майдаги 2017-2018 ўқув йили учун ўқув режа ва фан дастурларини тайёрлаш тўғрисидаги 356-сонли буйруғи;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27-июндаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 11-августдаги “ 2017-2021 йилларда пиллачилик тармоғини янада ривожлантириш чора - тадбирлари дастури тўғрисида” ги 616 - сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 12-январдаги “ Республикада пиллачилик тармоғини янада ривожлантириш чора –тадбирлари тўғрисида ”ги ПҚ-3472 сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31- июлдаги “Пиллачилик тармоғида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидадаги” қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17-январдаги “Пиллачилик тармоғида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйимча қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарори бўйича белгиланган вазифаларга кўра кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни Малакавий талабларни ишлаб чиқишда бакалаврият битирувчиларига кадрлар истеъмолчилари томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Янги ўқув жараёни жадвали ва фаолият турлари ҳажми ҳамда малака талаблари олдинги режадагидек қолдирилган.

Олдинги ўқув режа билан қиёслаганда умумметадалогик фанлари блоки 35% дан 30% га қисқарди, мутахассислик фанлари блоки эса 50% дан 55% га кўпайди. Танлов фанлари блоки 13-30% дан 15% га қисқарди.

Умумметадалогик фанлари блоки умумий ҳажми “Амалий хорижий тил”, “Илмий тадқиқот метадалогияси” ва бошқа фанлари соатлари ҳисобига қисқарди. “Ахборот тизимлари” фани “Замонавий ахборот коммуникация технологиялари” деб ўзгартирилди.

Мутахассислик фанлари блоки ҳажми янги “Ипак курти анатомияси ва физиологияси”, “Тутни кўпайтириш ва цитогенетикаси” фанини кўшилиши ҳисобига кўпайди, шунингдек бошқа фанлар ҳажми ҳам кўпайди.

Ушбу малака талаблари “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим – тарбияга йўналтирилган ҳамда Призедент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор – фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган; малакавий талаблар дастурида миллий

мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий ананалар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди. Малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикирлаш, юксак касбий малакавий кўникма шакилланиши таъминланади;

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузалишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди;

Ушбу малакавий талаблар халқоро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

**Ўқув ишлар бўйича проректори,
профессор**

С.Я.Исламов

**5A410902 -Тутчилик магистратура мутахассислиги бўйича ишлаб чиқилган
малака талабнинг халқаро миқёсидаги
бошқа малака талаблари билан қиёсий таққослаш таҳлил маълумот.**

5A410902 -Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси ҳозирги кунда, ниҳоятда долзарб ихтисослик ва қишлоқ хўжалигини муҳим тармоқларидан бири бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикасида балки бошқа Хитой, Ҳиндистон, Япония, Вьетнам , Жанубий Корея давлатлари ва Ўрта Осиё, Европа, Жанубий Америка мамлакатлари ҳамда МДҲ давлатларида халқ хўжалигини тўқимачилик ва енгил саноат, фармацевтика, медицина соҳаларини хом-ашё билан таъминлайдиган тармоқ ҳисобланади.

Шу билан бир қаторда пилла маҳсулотларини етиштириш сақлаш ва қайта ишлаш технологияси қўллашда, доимий изланишда , таҳлил қилишда ҳамда инновацион технологиялардан фойдаланиш барқарорлигини ва истиқболли ривожланиши талаб қилмоқда.

Юқоридаги келтирилган маълумотларга асосан хулоса қилиш мумкинки, давлатимизда яратилган янги ўқув режа, фан дастурлари ва малака талаблари асосида **5A410902 -Тутчилик** мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси Давлат таълим стандартини жаҳон андозаларига мас равишда бўлиб, бошқа хорижий давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ва ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради. Шунга эътиборан, Биринчи Президентимиз И.А.Каримовни ташаббуси билан “ Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”, “ Таълим тўғрисидаги” қонун ва Президентимиз Ш.М.Мирзиёев томонидан “ Ёшларга оид Давлат сиёсати” қарори ҳамда 2017 йил 7-февралдаги 4947 –ПФ “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги фармони ва “ Ўзбекипаксаноат” уюшмаси фаолиятини ташкил этиш чора- тадбирлари тўғрисида, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 11 августдаги “2017-2021 йилларда пиллачилик тармоғини янада ривожлантириш чора - тадбирлари дастури тўғрисида” ги 616 сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 12 январдаги “ Республикада пиллачилик тармоғини янада ривожлантириш чора –тадбирлари тўғрисида ”ги ПҚ-3472 сонли қарорида белгиланган вазифаларга кўра кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни қарорида белгиланган вазифаларга кўра кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни ташкил этиш, олий таълим муассасаларида пиллачилик тармоғи учун кадрлар тайёрлаш йўналишлари бўйича ўқув режалари ва дастурларини такомиллаштириш ҳамда ривожланган мамлакатлар тажрибасини ўрганган ҳолда янгилаш масалаларини белгиланиши ҳам бежиз эмас.

5A410902-Тутчилик мутахассислиги бўйича магистрантларнинг тайёргарлик даражаси талабалари учун тузиладиган малака талаблари ва ўқув режа стандарти мукамал тарзда пухта ва замонавий талаблар асосида тайёрланиши кўзда тутилган.

Изоҳ: Халқаро миқёсдаги бошқа таълим стандартлари жойлаштирилган веб сайтлар:

www.google.ru/ntl://standart.msu.ru/s

Хитой Халқ Республикаси Гуан жи проспекти

Ҳиндистон Майсор университети проспекти

Япония Нагоя университети проспекти

Озарбайжон аграр университети www.sheki-ipek.com.az

**Ўқув ишлар бўйича
проректор, профессор**

С.Я.Исламов

Магистратурада таълим жараёнинг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (магистр)	Озарбойжон (магистр)	Хиндистон (магистр)	Япония (магистр)
1.	Бошланиши	Ўрта махсус, касб-хунар таълимдан кейин	Умумий ўрта таълимдан сўнг	Умумий ўрта таълимдан сўнг	Умумий ўрта таълимдан сўнг
2.	Давомийлиги	2 йил	2 йил	2 йил	2 йил
3.	Таълим олувчилар сони	60 ва ундан ортиқ	20 ва ундан ортиқ	100 ва ундан ортиқ	40 ва ундан ортиқ
4.	Ўтиш жойлари	Тошкент давлат аграр университети, Самарқанд қишлоқ хўжалик институти, Андижон қишлоқ хўжалик институти, Ўзбекистон Қишлоқ хужалиги Вазирлиги Пиллачиликни ривожлантириш бошқармаси, Ипакчилик станциялари уруғчилик корхоналари, пиллаларни дастлабки ишлов бериш корхоналари, Ипакчилик Илмий-Тадқиқот институти	Азарбойжон қишлоқ хўжалиги институти, Аз. Ипакчилик илмий текшириш институти.. Арманистон қишлоқ хўжалик институти.	Мумбайдаги қишлоқ хўжалик университети, Бангалордаги қишлоқ хўжалик институти, Марказий пиллачилик бошқармаси, қ/х муассасалари ва коллежлари Мойсор Университети	Япония Нагоя университети Токио давлат университети, Токио технологик университети, Ибараки пиллачилик илмий тадқиқот институти , Киото давлат технолдогтия университети.
5.	Таълим берувчилар	Тошкент давлат аграр университети, , Самарқанд қишлоқ хўжалик институти, Ўзбекистон Қишлоқ хужалиги .Вазирлиги Пиллачиликни	Азарбойжон қишлоқ хўжалиги институти, Аз. Ипакчилик илмий текшириш институти.	Мумбайдаги қишлоқ хўжалик университети, Бангалордаги қишлоқ хўжалик институти, Марказий пиллачилик	Япония Нагоя университети Токио давлат университети, Токио технологик университети, Ибараки пиллачилик илмий

		ривожлантириш бошқармаси, Пиллачилик ва уруғчилик станциялари ,пиллаларни дастлабки ишлов бериш корхоналари, Ўзбекистон ипакчилик илмий-тадқиқот институти		бошқармаси, к/х муассасалари ва коллежлари Мойсор Университети	тадқиқот институти , Киото давлат технолдогик университети.
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Деканат, кафедра мудирлари, (бевосита таълим берувчи ўқитувчилар)	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Кафедра мудирлари, (бевосита таълим берувчи ўқитувчилар)	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Кафедра мудирлари, (бевосита таълим берувчи ўқитувчилар)	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Кафедра мудирлари, (бевосита таълим берувчи ўқитувчилар)

Магистратурада таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	Озарбайжон	Ҳиндистон	Япония
1.	Назарий таълим	Асосий қисми семинар машғулотлари кўринишида асосий базада ва қисман амалиёт ўтилаётган муассасаларда ўтказилади	Асосан пиллани қайта ишлайдиган ва уруғчилик корхоналарида семинар дарслари ва кичик конференциялар кўринишида ўтказилади	Назарий таълим яъни назарий имтихонга 4 соат ажратилган бўлиб 75 балл йиғиши керак бўлади ва 25 баллини ўқитувчи мустақил равишда магистрнинг дарс жараёнида иштирок этишига қараб баҳо беради.	Асосий қисми қишлоқ хўжалиги факультетида маъруза курслари кўринишида ва ипакчилик соҳасидаги етакчи фермаларда амалиёти ўтказилади.
2.	Амалий таълим	Ўқув дастурида кўрсатилган ротациялар кўринишида Ипак қурти уруғчилик корхоналари, наслчилик уруғчилик станциялари ва пиллаларга дастлабки ишлов бериш базаларида.	Ўқув дастурида кўрсатилган ипакчилик институти, уруғ хўжаликлари, уруғ ишлаб чиқарадиган корхоналарда	Ўқув дастурида кўрсатилган цикллар кўринишида амалиёт марказлари, асосий ва унинг филиалларида амалга оширилади.	Университет худудидаги ўқув марказида , ҳамда бириктирилган қайта ишлаш корхонавида ўқув кўринишида ҳамда

					семинар кўринишида амалга оширилади.
3.	Илмий – тадқиқот ишлари	Магистратурада таълим олувчилар танлаган мавзуси бўйича диссертация ишини асосан илмий текшириш институтида ва ишлаб-чиқариш корхонада амалга оширади. Кафедра ёки пиллачилик махсулотларини қайта ишлаш корхоналари ва уруғчилик заводларининг мутахассислар, бошқа муассасалари профессор-ўқитувчилари (маслаҳатчи) илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий изланиш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий анжуманларда иштрок этиш ва маъруза қилиш билан шуғулланадилар. Бундан ташқари магистрантлар таълим жараёнида педагогик иш билан машғул бўладилар.	Магистратура резидентлари ўқиш жараёнида илмий иш мавзуси кейинги босқичда докторлик илмий ишига асос сифатида танланади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади. Магистратурада ўқиш жараёнида илмий раҳбар танланади.	3-семестрда магистрга факультет томонидан тавсия қилинган илмий раҳбари бошчилигида танланган йўналиши бўйича мустақил тадқиқотлар олиб боради ва диссертация ёзади.	Резидентнинг мустақил илмий-иши мавзуси кафедра илмий проекти таркибига киритилган бўлади ва университет /профессори ва доценти раҳбарлик қилади. Илмий иш давомида резидент рефератлар тақдим қилиши, конференцияларда иштрок қилиши ва илмий иш мавзуси бўйича журналга мақола ёзиши мумкин.
4.	Мустақил таълим	Магистрантлар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича асосий база ва уруғчилик корхоналари, наслчилик уруғчилик станцияларида яратилган	Резидентлар уруғ ва бошқа ипакчилик махсулотлари ишлаб чиқариладиган корхоналарда, шу корхоналарни қошида	Магистрантлар университет қошидаги кафедраларда ва илмий тадқиқот институтларида яратилган шароитлардан фойдаланган	Резидентлар университет қошидаги бошқа кафедраларида очилган лабораторияларидаги барча шарт-шароитлардан кенг

		шароитлардан (тарқатма материаллар, хужжатлар, кутубхона, интернет тармоғи, лаборатория ва бошқа асбоб-ускуналар) фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	очилган илмий – текшириш лабораторияларидаги барча шарт-шароитлардан унумли фойдаланишлари мумкин.	ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	фойдаланишлари мумкин.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Магистрантларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш магистратура рейтинг тизими асосида жорий, оралик, якуний баҳо кўринишида ва ҳар ярим йиллик ва йиллик аттестация кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтиҳон саволлари оғзаки, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.	Резидентларнинг назарий билимлари тест саволлари орқали баҳоланади. Амалий кўникмалари ҳар ойда ва ярим йилликда цикл давомида кузатиш ҳамда мустақил намойиш этиш орқали баҳоланади. Якуний давлат имтиҳон ёзма тест кўринишида амалга оширилади.	Ипакчилик йўналиши бўйича магистрлик даражасини олиш учун бир ёки бир ярим йил, яъни 2-семестр ва 3-семестр (диссертация тайёрлаш)дан иборат. Ҳар бир семестр 6 та (4 та асосий ва 2 та факультатив) курсдан ташкил топган бўлиб, ҳар бир курсдан 100 балл бўлиб, семестр охирига келиб индивидуал курслар 100 балл бўлиб, бунда 75 балл якуний имтиҳонига, 25 балли эса (10 балл жорий тестга, 10 балл мустақил ишга ва 05 балл давоматига) ва 3-семестрга (тест ёки диссертация ишини тайёрлаш) 400 балл тўплаши керак. Бунда магистр Ипакчилик йўналиши бўйича магистрлик даражасини олиш	Резидентларнинг жорий билими, компетенцияси ва ўзлаштириши оралик тест саволлари орқали, билимларни даврий оғзаки кўринишида текшириш, цикллар бўйича ҳар ярим йилда ёзма тест кўринишида амалга оширилади. Ўқув дастури сўнгида резидентлар мутахассислик бўйича барча назарий ва амалий билимларни ўз ичига олган ёзма имтиҳон топширадилар.

				учун 1600 балл билан баҳоланиши керак.	
--	--	--	--	---	--

Магистратурада таълим жараёнинг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	Озарбайжон	Муддати	Ҳиндистон	Муддати	Япония	Муддати
1. Илмий-тадқиқот методологияси	5 ой	1. Илмий тадқиқот методологияси	1 ой	1. Фан ва таълимда	10 ой	1. Фан ва таълимда	10 ой
2. Ахборот тизимлари	5 ой	2. Ахборот тизимлари	1 ой	инновацион технологилардан	3 ой	инновацион технологилардан	3 ой
3. Патентшунослик, лицензиялаш ва сертификациялаш		3. Танлов фанлари	3 ой	фойдаланиш		фойдаланиш	
4. Танлов фанлари	5 ой	4. Ипак курти биологияси,	8 ой	2. Олий таълим педагогикаси ва	3 ой	2. Олий таълим педагогикаси ва	3 ой
5. Мутахассислик фанлари ипакчиликда		экологияси ва касалликлари	5 ой	3. Илмий тадқиқот методологияси	2 ой	3. Илмий тадқиқот методологияси	2 ой
илмий тадқиқот услуги ва тадқиқот натижаларининг статистик таҳлили,		5. Ипакчилик маҳсулотларини қайта ишлаш асослари	3 ой	4. Раҳбарлик санъати	5 ой	4. Раҳбарлик санъати	5 ой
ипакчиликда биотехнология, ипак курти биологияси,	5 ой			5. Ипакчилик маҳсулотларини қайта ишлаш технологияси	6 ой	5. Банк молия тизими	6 ой
тутчилик, ипак куртини боқишда					1 ой	6. Ипакчилик маҳсулотларни қайта ишлаш технологияси	1 ой
прогрессив технология,						7. Хавфсизлик техникаси	
пиллаларга дастлабки	4 ой						

ишлов беришни янги технологияси, ипак куртининг юқумли касалликлари, ипак курти наслчилиги		6. Патентшунослик, метрология ва сертификатлаш					
--	--	--	--	--	--	--	--

Изох: Ипакчилик мутахассислиги ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикаси балки бошқа Япония, Хитой, Корея, Хиндистон, Бразилия давлатларида пиллачилик маҳсулотларини етиштириш ва қайта ишлаш тизимида ҳам доимий изланишни, таҳлил қилиш ва инновацион технологиялардан фойдаланишни талаб қилмоқда. Юқоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган Пиллачилик маҳсулотларини етиштириш ва дастлабки ишлов бериш мутахассислиги давлат таълим стандарти жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига ҳос хусусиятлари билан ажралиб туради.

[wwwgoogle.ru/ ntl://standart.msu.ru/s](http://www.google.ru/ ntl://standart.msu.ru/s)

Хитой Халқ Республикаси Гуан жи проспекти

Ҳиндистон Майсор университети проспекти

Япония Нагоя университети проспекти

Озарбайжон аграр университети www.sheki-ipek.com.az

**Ўқув ишлар бўйича проректори,
профессор.**

С.Я.Исламов

AUSTRALIA CURTIN

Food Science and Technology

Bachelor of Science (Food Science and Technology) - BSc(Curtin) - 155699
Health Sciences

The food industry is one of the largest industries in the world and needs highly trained professionals to ensure the sustainable supply, quality and safety of food. The food you buy to eat and drink each day is the result of extensive research into the properties and characteristics of a variety of foods and food ingredients, and it enables commercially viable food production.

Food scientists determine the quality and properties of foods, including the nutritive and health value, flavour, palatability, colour, texture and storage life using sensory, chemical and microbiological techniques.

What the course involves:

The Bachelor of Science (Food Science and Technology) is designed to help you start a career as a food technologist or a food processing technician. The course combines lectures, tutorials, laboratory classes, industry site visits and research projects to help you gain considerable knowledge and hands-on experience in the field of food science.

Your first year is interprofessional and undertaken in collaboration with other health sciences students. It incorporates fundamental science units including:

- food and nutrition
- chemistry
- human biology.

Physics, biochemistry theory and practice are covered in your second and third years to give you an understanding of the use of nutrients in the body.

You will study core areas of food science, including:

Curtin University of Australia
 Dryland Agricultural Systems Major (Master of Science)

Credits needed to graduate: 400

CORE UNITS	HRS/WK	CREDIT
Advanced Cropping Systems and Precision Agriculture 300	5.0	25.0
Advanced Livestock Production Systems 300	5.0	25.0
Agricultural Extension and Development 302	3.0	25.0
Animal Science 503	5.0	25.0
Broadacre Crop and Pasture Science 500	5.0	25.0
Climate Change and Adaptation 500	2.0	25.0
Environment and Agriculture Research Project 500	8.0	25.0
Environment and Agriculture Research Project 510	6.0	25.0
Environment and Agriculture Research Project 520	12.0	50.0
Gene to Phenotype 200	5.0	25.0
Integrated Pest Management 302	4.0	25.0
Quantitative Biology 501	5.0	25.0
Science Research Methodologies 551	3.0	25.0
Soil Science 200	5.0	25.0
Sustainable Agricultural Systems and Food Security 301	4.5	25.0